

Ženski jok.

Igra v enem dejanji.

Po francoski „Les femmes qui pleurent“, par
Siraudin & Thiboust

poslovenil

VAL. MANDELIC.

Izdalo in založilo

Dramatično društvo v Ljubljani.

V Ljubljani.

Natisnila „Národna tiskarna“.
1879.

Osobe:

Dagarin.

Lucija, njegova žena.

Albert Podvinski.

Klotilda, njegova žena.

Kilijan, strežaj v hotelu.

~~~~~
Godi se v Badenu.

(Salon v hotelu. Na straneh sobe s številkami. Na desnej strani stanovanje Dagarina in njegove žene; na levi strani stanovanje Albertovo. — Sredi odra miza s časniki, knjigami itd. — Na desnej okno, na levi divan. — Zofa, stoli itd.)

Prvi prizor.

Dagarin, Kilijan, potem Lucija.

(Ko se vzdigne zagrinjalo, je oder prazen. Dagarin nastopi od zadaj; jako je razdražen.)

Dagarin: Double zéro! Ah! saj pravim, kadar človeka preganja nesreča! Razbil bi si glavo ob steno! (Prime stol in ga premesti, da zaropota.)

Kilijan (prikazavši se zadaj): Gospod, ste me klicali?

Dagarin: Nijsem! Daj mi mira!

Kilijan: Tako zbegani ste, milostljivi gospod.

Dagarin: Eh! da! Lomi me jeza — ta double zéro! (Domislivši se): Oh! kaj sem zdaj rekel!

Kilijan: A tako — double zéro!

Dagarin: Boš li molčal!

Kilijan: Gospod, ste igralec?

Dagarin: Nesrečnež! Če se predrzneš komurkoli le ziniti besedico, da se zabavam z double zéro, odpeljem te od tod-le in te čez most prekucnem v Ren.

Kilijan: Bog obvari, gospod! (Odhajaje): Čuden mož na mojo vero!

Dagarin: Strela Božja! Deset tisoč goldinarjev dohodkov imam na leto a v žepu nimam niti deset goldinarjev! To ima človek od tega entuziazma v medenih tednih. To sem si napravil s tem, da sem v nekem trenutku preobile radosti rekel svojej ženi: „Draga moja, pečaj se odslej ti s kaso, imej ti ključ!“ Ona ga je vzela. Tedaj mi je bilo malo mar, tedaj nijsem imel nikakoršnih strasti. Ali zdaj pa imam strasti — razvile so se —

Lucija (prišedši): Ti imaš strasti, Dagarin? A! Jako mi je ljubó, da to vem.

Dagarin (za-se): Moja žena! (Glasno): Ljuba moja, vsaj ne boš mislila —

Lucija: Da, resnica je, odkar sva v Badenu, izdal si silo denarja.

Dagarin: Oh! silo! (Z družim glasom): Draga Lucija, bi li mi mogla posoditi dvesto goldinarjev?

Lucija: Ko sem postala gospa Dagarinova, sklenila sem, da ne bom nikdar napak rabila te-gale ključka. (Pokaže ključek.)

Dagarin: Prosim, daj, da se ga dotaknem — samo malo — odkdaj se ga uže nijsem!

Lucija (devši ga v žep): Kaj še! Mož, ki ima strásti!

Dagarin (zase): Vraga!

Lucija (stopivši pred njega): Ko me je za-dela ta sreča in ta velika čast, da sem postala gospa Dagarinova, odločila sem ti za tvoje majhne potrebe tristo goldinarjev na mesec, in plačam ti jih vsakrat popolnoma do krajcarja. A ti si tako predrzen, da zahtevaš od mene še nameček? S čim si ga zaslužil?

Dagarin: Ko bi ti vedela, kako se je vse podražilo!

Lucija: Pojdi, pojdi!

Dagarin: Posebno pa naše majhne zabave, njih ni mogoče preplačati! Tristo goldinarjev je toliko, kolikor nič. In pa zadnje leto je bilo pre-stopno! To mi je podrlo vse moje račune!

Lucija: Le preveč sem ti jaz dobra. Nij še davno, kar si pozelel onega angleškega konja, in jaz sem ti ga kupila. (Sede k mizi.)

Dagarin: Resnica, ali spomniti te moram, da si ga ti vsak dan dala vpreči v svojo kočijo,

in si se ž njim vozila na sprehod. Nemogoče torej, da bi ga bil jaz jezdil — razun ko bi se bil oblekel kot postiljon, in te vozil sam, s trobentoin z visokimi škornjami, kakor postiljon de Lonjumeau. Bil bi morebiti lep, mogoče! ali bil bi gotovo tudi smešen. In zato rajši nijsem lep, ter si najamem konja v jezdarnici. Prvi strošek!

Lucija: Kaj pa da, na sto zabav je treba trošiti denar! V jezdarnici, v borilnici, — da, borilnica bi se podrla brez tebe!

Dagarin (sedši): Oh! Lucija! Pomniš li, kar si mi bila rekla tri leta pred najino poroko?

Lucija: Prav nič.

Dagarin: Dvoroval sem ti tačas neprenehoma in na vso moč.

Lucija: Dosti grdo! ker bila sem omožena.

Dagarin: Ljubezen opraviči vse! Bila si nesrečna, Lucija, in tvoje rudeče oči so pripovedovale jako zgovorno, kako malo si se zabavala z mojim prednikom. Jaz sem te ljubil, s početka skrivaj, potem nekega večera, pri tvojej teti, ko je tvoj tiran ravno srkal čašo sladoleda, osrčil sem se, in razodel sem ti svojo ljubezen. Ti si se mi smijala.

Lucija (smeje se): Kakor si zaslužil. Hahaha!

Dagarin: Jaz pa se nikakor nijsem smejal. — Zakaj me ne ljubite? vprašal sem žalostno. —

Ker sem omožena, si odgovorila ti. — To nij pravi vzrok! — Čujte tedaj, dragi gospod Dagarin, vi ste — No, kaj sem jaz? — Vi ste predebeli! Resnica je bila, da sem bil neznano debel — brez trohice poezije. (Vstaneta): Izhujšati ali pa umreti! sem zaklical odločno. In lotil sem se gimnastike, nosil sem prijatelje štiporamo, igral sem se z utežmi pol centa težkimi, govoreč zmiraj sam o sebi: Vse zanjo, dečko moj, vse zanjo! (Mahaje z rokami.) Letel sem v borilnico, boril sem se pet ur vsak dan! Udarci strašni — na ravnost — kvarta — terca — nà! Srcè mi je bilo pod oklepom, strast je oživljala moj strašni rapir, polomil sem jih po deset, po petnajst, odreveneli so mi vsi udje od truda — ali postajal sem poetičen, hujšal sem!!

Lucija: Kaj, to je bilo vse zavoljo mene?

Dagarin (leno): A ti nijsi niti tega opazila! (Z drugim glasom): Ali res, Lucija, nimaš pri sebi tri sto goldinarčkov na račun prihodnjega meseca? Brez denarja ne morem biti, pomisli, jutri je god velikega vojvode!

Lucija: Menda vendar ti ne boš dajal vezila velikemu vojvodi?

Dagarin (dobrodušno): Tega ne, saj ga ne poznam.

Lucija: Tedaj ti je treba za igro, jeli? Nič ne dobiš, nič, nič, nič! (Gre navzad.)

Dagarin (zase): A jaz imam le tri goldinarje v žepu! Ah! kako mlad je človek v mesecih tednih.

Lucija: Jaz nečem več, da bi ti igral. Pojdi se zabavat drugam!

Dagarin: Tedaj me goniš ven?

Lucija: Prehodi okolico, zaglej se v lepe kraje —

Dagarin: V lepe kraje? Menda se bo našlo vendar kaj lepšga nego gledati kraje. (Zase): Ba! s tremi goldinarji — mogoče je razrušiti banko! (Mahaje z rokami prevrne stol.)

Drugi prizor.

Dagarin, Kilijan, Lucija.

Kilijan (pritekši): Gospod, ste klicali?

Dagarin: Nijsem.

Kilijan: Prosim za zamero, gospod, gospa.
— Gospod, gospa, boste li kosili table d'hôte?

Lucija: Ne vem. Povejte mi, strežaj, ste mi li vi predvčeranjem prenašali one škrinje?

Kilijan: Jaz, gospa.

Lucija: Dagarin, daj temu-le strežaju tri goldinarje.

Dagarin: Tri goldinarje? (Kilijan moli roko.)

Lucija: No? Mar jih nimaš?

Dagarin: Kaj pa da! (Kilijanu): Na, tu-le imaš. (Tiho.) Le delam, kot da bi jih bil dal.

Kilijan: Gospa! —

Dagarin: Na! Tu-le so ti! (Da mu jih res.)

Lucija: Ah! koliko opotavljanja!

Dagarin: Ali, draga duša, prisegam ti —

Lucija (gredé v svojo sobo): Nikar mi ne govori — uže mi preseda!

Dagarin (gredé za njo): Lucija! Ali poslušaj! Lucija! (Oba odideta na levo.)

Kilijan (sam): To je gotovo vdova, ki se je omožila v drugo. Ta vé z možem kaj in kakó!

Dagarin (vrnivši se po prstih): Ti, čuješ li, daj mi nazaj one tri goldinarje.

Kilijan: Oh! gospod!

Dagarin: Brez vrednosti so, ponarejeni so, če jih najdejo pri tebi, z bogom, prijatelj! Dal ti bom še denes mesto njih desetak.

Kilijan (da jih nazaj): Nate, gospod.

Dagarin (zase): Postavil jih bom na „36“ in dobil bom!

Lucija: Dagarin!

Dagarin: Uže grem, draga moja, uže grem.
(Odide.)

Tretji prizor.

Kilijan, potem Albert in Klotilda.

Kilijan: Oh! zdaj sem se še le spomnil! To je tisti gosgod Dagarin, ki sem mu stregel vsak dan, ko sem še bil v „café anglais“. (Albert nastopi od zadaj Klotildo pod pazduho vodéč.)

Klotilda: Krasen sprehod!

Kilijan: Ah! mladi par iz številke četiri. (Glasno.) Ne zamerite, gospod, gospa. Gospod, gospa, boste kosili table d'hôte?

Albert: Ne. Če ti je ljubó, Klotilda, pojdeva pogledat stari grad, in kosila bova — kjerkoli.

Klotilda (vesela): Ah! da! kje v kakej zelenej lopi, prav daleč od tod.

Kilijan (zase): Medeni tedni! Srečna sta! Moral se bom oženiti, dá, da poskusim tudi jaz. (Odide.)

Klotilda: Prekrasen kraj, ta Baden-Baden!

Albert: Jeli dá?

Klotilda: Ti veseli obrazi, te krasne toalete, ta godba. — In pa te prodajalnice polne najlepših reči! Si li videl prodajalnico juvelirjevo?

Albert: Mellerjevo?

Klotilda: Da. Par krasnih uhanov z diamanti je tam. Mar jih nijsi opazil?

Albert: Nijsem, gledal sem izvrstne smodke v bližnji trafiki.

Klotilda: Okovani so v srebro.

Albert: Smodke?

Klotilda: Kaj še! — Dijamanti. In pa svetijo se! Ah! Albert, ko bi ti hotel — jaz vsa norim za ta lišp.

Albert: Kaj ti je prišlo na um?

Klotilda: Kaj praviš?

Albert: Komu hočeš biti všeč?

Klotilda: Tebi!

Albert (prijemši jo za roko): Dragá Klotilda, ko sem te videl prvokrat, imela si prosto obleko, belo, in rožo v laseh. —

Klotilda: Oh! da, oblečena sem bila jako priprosto.

Albert: Imela si uhane in zapestnice, ki ti jih je dala moja mati. Ko bi vedela, kako lepa si bila tedaj! Pusti mi misel, da je najina ljubezen od včeraj. Bodi mi še nadalje taka, kakoršna si mi bila, ko sem te videl prvokrat. Moram ti li dajati dijamantov, da vidim nasmehljaj v tvojih očeh.

Klotilda: Oh! ne, ne.

Albert: Vidiš tedaj, bodi zadovoljna za zdaj, da si tako lepa, da si ljubljena, in pozneje enkrat —

Klotilda: To se pravi, da mi boš dal diamantov, kadar me ne boš več ljubil, in kedar bom gerda! Rajša jih nočem nikdar.

Albert: Draga Klotilda!

Klotilda: Pustiva to reč, ne govoriva dalje. Vsaj si mi dal lepih v dar kot nevesti. Premeniti moram toaleto, z Bogom!

Albert: Ah! Koketa!

Klotilda: Belo obleko, in pa rožo. Si li zadovoljen? (Albert jo pritegne k sebi, ter jo poljubi. — Zarudevši.) Oh! če naju kdo vidi — kaj poreče?

Albert: Kaj družega, nego da te ljubim!

Klotilda: Ah! tedaj me poljubi še enkrat — hitro!

Albert (strastno): Predraga Klotilda!

Dagarin (nastopivši z desne in začuvši poljubek): A!?

Klotilda: Ah! Videl naju je nekdo. (Odide naglo.)

Dagarin: Dulcia — furta!

Četrty prizor.

Albert, Dagarin.

Albert (spoznavši ga): Ah, glej!

Dagarin: Albert Podvinski!

Albert: Prosper Dagarin! Moj stari sošolec iz gimnazijskih let! (Stisnita si roke.)

Dagarin: Albert! Tedaj si resnično ti? — Ko sva se razšla pred dvanajstimi leti, imel si ti v žepu latinsk govor kakor kak Cicero, a denes sem te našel vodečega žensko pod pazduho — kako jako se človek premeni! Skoraj bi te ne bil spoznal.

Albert: A ta ženska — je moja soproga.

Dagarin: Ti si oženjen? — (Smeje se.) Jaz tudi.

Albert: Vzel sem mlado, preljubeznjivo dekle!

Dagarin: A jaz — krasno, izvrstno udovo!

Albert: Vdovo!

Dagarin: Mlado vdovo! To je bil zmirom moj ideal. Glej, mlado dekle ne ve, kaj je življenje, ne pozna nevarnosti in skušnjav, in ladija tvoje sreče se more razbiti na teh skalah, ki ti molé povsod nasproti, in ki se zovejo neoženjenci, ti vražji neoženjenci! Vdova pa! Ah! dragi moj, vdova ti pa vé, kaj in kako. Če je bila nesrečna

s svojim prvim možem, tedaj bo jako voljna, ljubiti družega. Ali pa je bila s prvim srečna, in tedaj čuti neizmerno izgubo, in voljna bo le še bolj, ljubiti družega. Ti se smeješ? Zdi se ti neumno, kar ti tu pravim, pa je vendar jako logično; jutri, pojutranjem ti bom razložil bolj natančno (Stiskaje mu roko.) O preljubi moj Albert!

Albert: O preljubi moj Dagarin!

Dagarin: A kaj je tedaj s tabo?

Albert: Oženjen tri mesece — Ženitev iz ljubezni.

Dagarin (namerdivši se): Kaj?

Albert (smeje se): Kaj češ? Če človek nij tak filozof — kakor ti.

Dagarin: Imaš li ti ključ od kase, kaj?

Albert (ki ne razume): Ključ! Kaj pa dá! čemu to vprašanje?

Dagarin: Nič, nič, — jaz ga imam tudi. Ah! človek mora biti gospodar v hiši. (Zase): On ima ključ! vražji človek!

Albert: Si li tu v Badnu s svojo ženo?

Dagarin: Da. Neizmerno mi je všeč v Badnu. Okolica, stari grad, plesi, koncerti, igra —

Albert: Ti igraš?

Dagarin: Oh! redko kdaj! kakor da me ne bi bilo zraven, tiho, od zadaj za vsemi ljudmi, pomaknem včasih kakšen goldinar na double zéro.

Albert: Tiho — od zadaj — čuješ! —

Dagarin: No?

Albert: Nijsi li stavil sinoči na double zéro — zakrit za onimi mladimi angleškimi oficirji?

Dagarin: Dá, da, a izgubival sem, in oficirji so se jako smejali. Toda ker so se smejali po angleški, mi je bilo malo mar.

Albert: To je bilo napačno, in jaz, ki znam angleški, sem zavrnil mlade vihralce, ki so se drznili z nespretnimi šalami zbadati mojega rojaka, ki je bil v nesreči pri igri.

Dagarin: Ah! mislil si braniti rojaka, in maščeval si prijatelja! (Stisnivši mu roko.) Upam, da je ostala reč brez nasledkov?

Albert: Brez nasledkov. Rekel sem le gospodom, da sem jim na službo!

Dagarin: Zmirom enak! Ven z mečem! Povej mi vendar, ali te to srečnega dela, da si tako srčen!

Albert: Saj si ti tudi srčen?

Dagarin: Ne, ne, kaj še! Motiš se, prijatelj. Jaz rogovilim z rapirjem le za zdravje, da se preveč ne zdebelim. Sicer sem pa najhujši sovražnik dvoboja, in grajam ga odločno — to je ostanek barbarski — oh! dvoboj! Vendar hvala ti, dragi prijatelj!

Albert (smejé se): Pojdi, pojdi! Stara sošolca!

Peti prizor.

Prejšnja, Lucija, potem Klotilda.

Lucija: Dagarin!

Dagarin: Draga moja, dovoli da ti predstavim tu-le gospoda Alberta Podvinskega.

Albert: Ki vas prosi, gospá, za majhen prostorček v prijateljstvu vašem.

Lucija: Ah, gospod, vi imate pravico do njega, moj dragi Dagarin je govoril tolikokrat o vas.

Klotilda (nastopi obuvaje rokovice): Ljubi mož, jaz sem pripravljena.

Lucija: Klotilda!

Klotilda: Lucija! (Objemljete se.)

Dagarin (radostno): Najini ženi se poznate! Nij li to čudno? Nij li krasno? Prav kakor na gledališči!

Lucija: Kako bi se ne poznali! Prijateljica iz samostana! Tedaj, gospod, vi ste mož tega-le mojega angeljčka?

Dagarin (Albertu): Bratec, sošolke iz samostana, ki se najdejo, imajo si pripovedovati tisoč reči. Pustiva ju, pojdiva.

Lucija: A medve, gospoda, bove govorili o vaju dveh.

Dagarin (obstavši): Vraga! In govorili boste le slabo o naju —

Klotilda (smehljaje se): Gotovo da!

Albert (Klotildi): Resnično? (Klotilda mu stisne roko. On odide.)

Dagarin (gredé): Pojdiva. (Zase): Stavit grem svoje tri goldinarje, na double zéro. Oh! Medeni tedni. (Glasno): Pojdiva, dragi moj, pojdiva!

Šesti prizor.

Lucija. Klotilda.

Lucija: Ali hiti vendar, povej mi kaj!

Klotilda: Ali ti začni, ti. Povej mi kako si živila; ti si samostan zapustila tri leta pred mano.

Lucija: Resnica je, jaz sem starejša. Naj bo torej po tvojem. Draga Klotilda, ko hitro sem zapustila samostan, kjer smo bile tako vesele, tako razposajene, precej so me omožili.

Klotilda: Da, z Albertovim prijateljem!

Lucija: Z Dagarinom? Ne, ne! Ti tedaj ne veš? ko me je vzel Dagarin, (veselo): bila sem vdova!

Klotilda: Vdova!

Lucija: Dà, vdova po trgovcu Bogotaji, s katerim sem bila neizmerno nesrečna. Zato sem bila sklenila, da se ne bom nikdar več možila.

Ali Dagarin je tako dober, najbolji človek na svetu. In pa, kaj hočeš? Bila sem mlada, bala sem se dolzega časa, samote, in privolila sem. A ti draga duša?

Klotilda: Jaz! Oh! srečna sem neizmerno. Moj Albert je zgolj dobrota!

Lucija: Jako lep mož je.

Klotilda (živo): Jeli?

Lucija: Jako ponosen. Kaj pa ogleduješ tako?

Klotilda: Tvoje uhanе z dijamanti.

Lucija: Lepi so, jeli dá? Kupila sem jih včeraj pri Mellerji.

Klotilda (žalostno): Ah!

Lucija: Kakšen glas je pa to? Če so ti všeč, pri Mellerji je še en par ravno takih.

Klotilda: Dá, dá, videla sem jih.

Lucija: Reci svojemu možu —

Klotilda: Rekla sem mu uže —

Lucija: No?

Klotilda: Nič — govorive kaj družega.

Lucija: Pa ne! govorive ravno to. Tedaj?

Klotilda: Tedaj — Albert mi je dal razumeti, da —

Lucija: Odrekel ti je?

Klotilda (z izdihljajem): Da — kaj pa ti je?

Lucija: Ah! ubogo dete!

Klotilda: Za Božjo voljo! Nikar me ne straši!

Lucija: Ti si izgubljena!

Klotilda: Izgubljena?

Lucija: Odrekel ti je! A ti dopuščaš svojemu možu, da se tako vede tretji mesec po poroki? O nespametnost!

Klotilda (vstavši): Nespametna sem bila?

Lucija: Sreča celega življenja se kuje prve dni po poroki. Nij si li to čula stokrat? V svoje roke bi bila morala vzeti gospodarstvo. Nij si li vedela tega. Nij sve li bili odrejeni v istej hiši? Odrekel ti je enkrat, odrekel ti bo odslej vselej. Ah! tvoja sreča, da si našla mene! Ti želiš te dijamate, ti jih moraš dobiti! Reč je neizrečeno važna, tu ti gre za celo prihodnjost. Da, imela jih boš!

Klotilda: Ali nij mogoče; saj sem ga prosila.

Lucija: Z glasom sladkim, s pogledom nježnim, pritiskujoče se ljubeznjivo k njemu?

Klotilda: Dá, poskusila sem vse, karkoli zmore ženska.

Lucija: Vse! Meniš li res?

Klotilda: Res!

Lucija: Motiš se. Da dosežeš kar želiš, imamo v arsenalu ženske koketerije, nek pogled, zraven

nekako majhno šobico naredimo — glej, takole — sklenejo se roke, pripogne se nekoliko glavica, zategne se glas — pazi dobro. (Dela kakor govori.) „Albert, dragi Albert, odrekel si mi!“ Poskusi.

Klotilda: Kaj? Mar res hočeš. —

Lucija (jako resno): Neobhodno potrebno je, da dopolnim tvojo odgojo. Podvizaj se.

Klotilda (posnemaje jo): „Albert, dragi Albert, odrekel si mi!“

Lucija: Oh! Tako nij za nič!

Klotilda (boječe): Mar nimaš nikakoršnega družega pomočka?

Lucija: Ravno premišljujem. (Zavpije): Ah!

Klotilda (vesela): Si li našla? Oh sreča!

Lucija: Dá, sreča. Znaš li jokati?

Klotilda: Kaj praviš?

Lucija: Jokati moraš znati. Vse ženske znajo jokati. Vidiš, ljuba Klotilda, mej nama govoré, možaki niso tako strašno hudobni, kakor mi trdimo, in kadar nas vidijo jokati, tedaj postanejo mehki kakor dete.

Klotilda: Resnično!

Lucija: Gospod Bogotaj, moj prvi mož, je bil pravi tiran. Ali jaz sem zajokala, in bil je krotek, kakor golobček. (Stiskaje ji roko.) Ah kako me veseli, da sem te našla.

Klotilda: Preljuba Lucija!

Lucija: Moč solzá je čez vse moči. Le poskusi in videla boš.

Klotilda: Ali kako jokati, če ne veš zakaj?

Lucija: Saj je vse le na videz! Ruto na oči, in solze pridejo same. (Albert se prikaže.) Tvoj mož!

Sedmi prizor.

Prejšnji, Albert.

Albert (obstavši na pragu): Skrivnosti še niso končane?

Lucija (veselo): Končane, gospod. Le vstopite, vračam vam Klotildo. (Tiho Klotildi): Puščam te ž njim, drži se! (Glasno Albertu): Ste li mojega moža izgubili?

Albert: Nijsem, šel je v koncert.

Lucija: Vi le nečete reči, da je šel igrat. Moj Bog! odpuščam mu. Me žene smo tako mi-losrčne. Skoraj se vidive zopet, preljuba Klotilda. (Odhajaje na desno, namiguje Klotildi, in dene ruto na oči, s žalostno pantomimo. Albert se obrne, a ona zakliče veselo): Z Bogom, gospod Podvinski.

Albert (naklonivši se): Gospa —

Osmi prizor.

Klotilda, Albert.

Albert: Jako ljubeznjiva gospa!

Klotilda (nekoliko v zadregi): Dá.

Albert: Dagarin je izvrsten človek, jako srečna bo ž njim.

Klotilda: On jej nikedar ničesa ne odreče. Včeraj jej je dal —

Albert (vzevši časnik v roke): Kaj neki?

Klotilda: Dijamantov podobnih onim, ki si jih ti meni odrekel.

Albert (pregledujoč časnik): A!

Klotilda (zase): Lucija je rekla, da gre za celo mojo prihodnjost.

Albert: Misliš li mar še zdaj na te dijamante?

Klotilda: Ko bi ti vedel, kako si jih želim!

Albert: Grdi so, temni kakor kremen, ti si jih slabo pogledala.

Klotilda: Mogoče, da so to le muhe, mogoče, ali jaz sem vsa nora nanje.

Albert: Tedaj je moja dolžnost, da sem pametnejši nego ti. Ne misli več na te dijamante, prosim te.

Klotilda: Torej mi hočeš odreči?

Albert: Klotilda, nerazumljivo mi je to siljenje —

Klotilda: Zavoljo nekoliko sto goldinarjev!

Albert: Nij mi zavoljo denarja, nego —

Klotilda (sklene roke, napravi šobo in reče s pogledom milim, kakor jo je naučila Lucija in s zategnenim glasom): Albert, dragi Albert, odrekel si mi!

Albert (gledaje jo, zase): Kako je ljubeznjiva!

Klotilda (zase, vesela): Takrat se mi zdi, da sem izgovorjal dobro. (Gre po Albertov klobuk, in mu ga prinese, gledaje ga vedno ljubeznjivo): Albert, kupil jih bo prej kdo drugi, prosim te, Albert.

Albert (zase): Resnica je, da bi ji bil moral jih kupiti ali če se udam zdaj, izgubljen sem za vselej. (Hrabrejše): Ne dajmo se!

Klotilda (posebno ljubeznjivo): Na, vzemi klobuk. (Da mu ga v roko.)

Albert (devši ga na mizo): Nečem — kar sem rekel, rekel sem. Ne bom jih kupil!

Klotilda: Oh!

Albert (nestrljivo): Dal ti bom vse, karkoli boš pozelela, samo tega lišpa ne, ki ti je popolnoma nepotreben. (Jame zopet časnik brati.)

Klotilda (zase): Lucija mi je rekla; gré ti za celo prihodnjost. Moram tedaj, moram! (Dene ruto na oči in zajoka.) Ah! Moj Bog, kako sem nesrečna!

Albert: Kaj?

Klotilda: Tretji mesec po poroki!

Albert (živo, k njej stopivši): Klotilda!

Klotilda: Ti me ne ljubiš čisto nič! Nijši me ljubil nikdar!

Albert: Joka se!

Klotilda: Ah! uboga moja mama! Ona edina me je ljubila! ona edina! ah!

Albert (zase): V solzah je! In jaz sem kriv, oh! to je sramota! Klotilda, čuješ li, odpusti mi!

Klotilda: Pusti me — vse je pri kraji —

Albert (klečé): Umiri se! glej me na kolnih pred tabo!

Klotilda (ihté se): Moj Bog, moj Bog, kako nesrečna sem jaz!

Albert: Prinesel ti bom dijamante!

Klotilda: Ne, ne, nečem jih več.

Albert: Ta-le hip grem ponje!

Klotilda: Nazaj pojdem zopet v samostan.

Albert: Ta-le hip ti jih prinesem!! Ah! resnica je — jaz sem človek brez srca! (Zgrabi klobuk in skokoma odide.)

Deveti prizor.

Klotilda potem Dagarin.

(Klotilda po odhodu Albertovem naglo premeni obraz.)

Klotilda (jako vesela): Ah! Pomagalo je! Res je bilo tedaj. Prav je rekla Lucija!

Dagarin (nastopi s čmernim obrazom): Vražji double zéro! Neče ter neče priti! To je vendar čudno, to!

Klotilda: Ah! Gospod Dagarin, kako srečna sem, da sem našla Lucijo. Kako neizrečeno je ljubeznjiva!

Dagarin: Dá — posebno prvega vsacega meseca. (Zase.) Prvega mi izplača mojih tristo goldinarjev — a denes je štiriindvajseti — in mesec imá enointrideset dni — in dnevi so v tem mesecu najdalji celega leta — noč se začne še le pet minut čez polnoči. Oh! (Sprehaja se, srdito mahaje z rokama, in zvrne na tla šah.)

Kilijan (nastopivši): Gospod, ste me klicali?

Dagarin: Nijsem — pobiraj se!

Kilijan: Mislil sem, da me, gospod, morebiti kličete zavoljo onega desetaka, ki ste mi ga, gospod, na dolgu.

Dagarin (razkačen): Poberi se!

Kilijan: Oh! Saj vam upam! Vem, da mi, gospod, ne boste storili krivice. (Odide.)

Dagarin (zase): Kolika sramota!

Klotilda: Kaj pa vam je?

Dagarin: Nič, čisto nič. — Nikarte se dati motiti. — (Klotilda je stala o celem prizoru na desnej strani pri oknu, čakaje, kakor se vidi nemirna, kadar se bo povrnil mož.)

Deseti prizor.

Prejšnja, Albert s škrinjico v roci.

Klotilda (zagledavši ga, zase): Tu je!

Albert: Preljuba Klotilda — (podavši jej škrinjico): Podajam ti prošnjo, da mi odpustiš.

Klotilda (zase): Imá jih!

Dagarin (strmé): Da mu odpusti?

Klotilda (zase): Ubogi Albert — kako grdó sem ga goljufala! Oh! zdaj si jih ne upam več niti vzeti.

Albert: Ti si še zdaj huda? Ah! ko bi vedela, kakó težkó sem jih dobil!

Klotilda: Kako to?

Albert: Kupoval jih je neki gospod — ker resnica je, da so prekrasni — le ne vem, kaj mi je bilo prišlo v glavo, da sém ti jih mogel odreči. Ponudil sem več nego tujec, in po precej hudej dražbi sem zmagal jaz. (Kazaje dijamante Dagarinu): Le poglej, Dagarin, kolika krasota!

Dagarin: Glej, dijamanti prav kakor moje žene.

Albert: Dá, prav kakor oni, ki si jih ti podaril svojej ženi.

Dagarin: To se pravi, kakor oni, ki si jih je podarila ona sama.

Albert (Klotildi): Klotilda, prosim te — (Klotilda vzame bojazljivo škrinjico): Ah!

Klotilda (podavši svojemu možu roko): Albert! drago srce! Oh! koj se grem nakinčit ž njimi — potem pojdeva skupaj ven — naj porekó, da sem lepa, naj me občudujejo, da, to hočem jaz, da se moreš ponašati s svojo Klotildo.

Albert: Dá dá! Zapečatiti moram le list in ga poslati, in v par trenutkih sem pripravljen, kamorkoli boš hotela. (Sede k mizi na levo.)

Klotilda (odhajaje): Bodi si karkoli — grdó je bilo vendar le tako lagati.

Dagarin (zase): Dobre volje je, in ključima — poskusimo morebiti bi mi kaj posodil.

Enajsti prizor.

Albert, Dagarin, potem Kilijan.

Dagarin (stiskaje srčno Albertu roko): Dragi moj Albert! — Preljubeznjivi moj prijatelj!

Albert: Ti odhajaš?

Dagarin: Dá. (Iskaje po žepih): Ah! Vraga!

Albert: Kaj ti je?

Dagarin: Pozabil sem domá denar. Imaš li pri sebi petdeset goldinarjev?

Albert: Kaj pa da, — ná.

Dagarin (vzevši jih): Drevi ti jih povrnem.

Albert (smejé se): Oh! Kadar te bo volja.

Dagarin (zase): Pred prvim ne bo nič.
(Glasno, ko vidi, da je vstal Albert): Ti greš tudi z doma?

Albert: Grem — le ta list moram odpraviti in potem sem ves za svojo ženo.

Dagarin: Golob in golobica — kaj?

Albert (v ekstazi): Ah! prijatelj, jaz sem najsrečnejši človek na tem svetu — moja Klotilda je angelj, pravi angelj! (Odide.)

Dagarin: Moja žena je tudi nekakšen angelj — ali ekonomičen angelj! Toda moja reč se je obrnila na dobro. Petdeset goldinarjev imam, in ko bi mi bila sreča mila, mogel bi — (vrže denar kot da bi stavil, in udari ob mizo kakor pri igri).

Kilijan (nastopivši): Gospod, ste me klicali?

Dagarin (hitro pobravši denar): Nijsem. — Ti si prišel po denar, jeli?

Kilijan: Oh, gospod, nij ravno tolika sila —

Dagarin: Sem stopi — na, ti motovilo, svoj desetak.

Kilijan: Ta menda nij ponarejen, jelite, gospod Dagarin? Hi, hi, hi! (Smeje se.)

Dagarin: Ali čuješ — gledam te zdaj-le še le natančnejše — ta zija lasti obraz — ta bedasti smeh, tebe sem nekje uže videl.

Kilijan: Dá, gospod, imel sem čast vam streči v café anglais.

Dagarin: Res je. Zato sem tudi tekoj dejal, to zijalo mi nij neznan.

Kilijan: Oh! gospod, jaz sem vas spoznal na prvi mah — le vedel nijsem, da ste oženjeni — in to mi je šlo navskriž.

Dagarin: Dá, res — pozabil sem ti bil poslati ženitno naznanilo. Menda vendar nijsi zato name hud?

Kilijan: Oh! Kaj še, gospod.

Dagarin: To me jako veseli. (Zase.) Bedast je ravno tako, kakor je bil.

Kilijan: Kaj še, gospod. A, gospod, ste gotovo jako srečni?

Dagarin: Ah, glej ga! Misliš li ti, pavliha, da ti bom razkladal svoje zakonsko življenje? Daj mi nazaj iz desetaka. — Ne — imej si celega, (Zase): Stem le denarjem in z dobro srečo morem

danes — (glasno): Ah! če moja soproga po meni popraša, reci ji, da sem šel občudovat krasoto narave.

Kilijan: Kaj občudovat?

Dagarin: Krasoto narave. (Zagledavši Lucijo, ki ravno nastopi.) Vraga! Je uže tu. (Izmuza se po prstih iz sobe.)

Dvanajsti prizor.

Kilijan, Lucija, potem Klotilda.

Lucija (prišedši): Mojega možá nij tu?

Kilijan: Nij ga, gospa, šel je občudovat krasoto narave. (Zase.) Ah! resnično lepa žena! (Izdihne.)

Lucija: Kaj?

Kilijan: Občudovat krasoto narave! (Odide.)

Lucija (zagledavši Klotildo, ki se ravno prikaže): No?

Klotilda: Naj te poljubim, draga moja.

Lucija (vesela): Tedaj si zmagala?

Klotilda (kaže dijamante v ušesih): Le glej! (Albert se prikaže zadaj.)

Lucija: Torej si jokala, in dobro jokala?

Klotilda (pobesi oči): Tako dobro, kakor sem le mogla.

Lucija (smeje se): In on je bil ganjen, ves potrt, skoro obupen. — Hahaha! Solzé — to je pomoček, star kakor ljubezen sama — in pomagale so vselej! Ubogi Albert! hahaha!

Klotilda: Reci, karkoli hočeš, lepó vendar le nij bilo.

Lucija: Kako si otročja! Pojdi, pa vzemi solnčnik in rokovice, najina moža morata z nama v restavracijo. Celi Baden naj občuduje tvoje dijamante, in slavi tvojo zmago. To je tvoja prva zmaga, draga učenka moja! Ah! kako srečna sem, da sem te našla. Hiti — hiti! (Naglo odidete, vsaka v svojo sobo.)

Trinajsti prizor.

Dagarin, Albert.

Albert (vrže srdit klobuk na mizo): Bil sem jima za norca! Ah! to je nesramno! (Sede.)

Dagarin (nastopi jako pobit, in zažene tudi svoj klobuk na mizo): Dá, to je nesramno!

Albert: Kaj?

Dagarin: Double — zéro — prišel je!

Albert: No, to je dobro.

Dagarin: Ah, ne razumeš li nič? Premenil sem bil svojo igro, in stavil sem na šestintrideset.

Albert: Eh! pa kaj to dé? (Sede na levo k mizi): In jaz sem bil tako neumen, da sem bil ganjen, da sem se kesal —

Dagarin: A misliš li ti, da se jaz manje kesam? Niti groša nimam več v žepu. Ravno sem bil rekel: ne bo ga nikdar, in isti hip — (Albert vstane) Odhajaš?

Albert: Dá, na zrak grem — kri mi sili v glavo — duši me —

Dagarin: Si li morebiti tudi izgubil?

Albert (izdihne): Dá, izgubil sem svoj največji zaklad.

Dagarin: Na katero številko?

Albert: Izgubil sem zaupanje — izgubil na vekomaj!

Dagarin: Ah kaj! Zaupanje se povrne zopet ali moj double zéro —

Albert (togoten): Tedaj si se zaklel, da me mora tvoj double zéro spraviti ob um? Ne razumeš li nič, ne veš li nič? Tvoja žena, moja žena zarotili ste se proti mojej sreči?

Dagarin: Ah! kaj še!

Albert: Dá, da — kazati se žalostno, da zadobi, kar si želi — delati se neutolažljivo, na videz točiti solzé!!!

Dagarin: Kaj? moja žena je jokala?

Albert: Ne tvoja — ampak moja! Dá, resnično, ta svet je izvrsten! Jokaj, jokaj, jej je rekla tvoja žena, in dobila boš vse, vse!

Dagarin: Kaj praviš?

Albert: Nič, nič, daj mi mira! Gorí mi glava! Na zrak! Na zrak! (Naglo odide.)

Štirnajsti prizor.

Dagarin (sam).

Dagarin: Kaj je tu tvezel, kaj? Jokaj, jokaj, je rekla moja žena, in dobila boš vse! Hm! skoraj bi verjel. Dá, zgodovina sama nam pripoveduje, da se je Monaldeschi, bralec kraljice Kristine, poslužil tega pomočka z dobrim uspehom. — Ona ga je dala sicer skrivaj umoriti, to je res, ker je celo preveč zanemaril branje — ali dokler je bil živ, je jokal in dosegel je marsikaj lepega. — A na mojo vero, ne vem zakaj bi ta solzni pomoček, ki se je izkazal na Švedskem, ne bil ravno tako uspešen pri nas? Poskusimo, dá, poskusimo! (Zagledavši ženo.) Oh! (Sede k oknu.)

Petnajsti prizor.

Lucija, Dagarin.

Lucija (v elegantnej toaleti, zapinjaje rokovice):
No? Kaj pa ti tu delaš?

Dagarin: Občudujem krasoto narave. (Zase.)
Bodimo najpred melankolični.

Lucija: Ti?

Dagarin: Rajski pogled! Tam zapadajoče
solnce — tu doli mlin, pred mlinom lipa, pod
lipo osel — oh, to navdaja človeka s sladkimi
občutki!

Lucija: Menda ti se meša.

Dagarin (vstane, zase): Z melankolijo ne bo
nič. —

Lucija: Danes bova kosila v reštavraciji,
da veš, z gospodom Albertom in z gospó.

Dagarin: Dobro, — preljuba golobičica —

Lucija: Golobičica je preveč —

Dagarin: Dá, gotovo! (Povzevši zopet prejšnje
besede): A, propos! draga Lucija, dobil sem pismo
od svojega krojača, naj mu pošljem dve sto gol-
dinarjev na račun.

Lucija: Tvoj krojač ti je pisal? Sem-le v
toplice?

Dagarin (mogočno): Dá.

Lucija: Kje je pismo? Naj vidim.

Dagarin (preiskavši vse žepe, delaje se neskrbnega): Ah! pa res, zdaj-le sem se spomnil, zažgal sem si cigaro ž njim!

Lucija: Cigaro? Saj ne kadiš.

Dagarin: No, to je res, jaz ne kadim — ali srečal sem nekega gospoda — ki je stopil ravno iz sobane kjer se igra; on je kadil — to se pravi, hotel je kaditi — in jaz sem mu dal krojačev list, da si užge cigareto.

Lucija: Rekel si prej cigaro.

Dagarin: Cigareto! — reto! Ostal mi je bil repek na jeziku!

Lucija: Pojdi, pojdi! Temu gospodu je bilo treba tvojega lista, in tvoje pomoči? A sam si nij mogel prižgati tobaka?

Dagarin: Ne, star invalid je, ki mu je v vojski krogla iz topa odtrglala obé roké. (Kilijan nastopi s časniki in sluša.)

Lucija: Ljubi moj Dagarin, ti si jako nespreten! Tvoje povesti, ki jih izmišljaš, da izvrtiš denarja, kažejo, da ti je jako borna fantazija!

Dagarin: Lucija!

Lucija: In ker vidim, da ti od dne do dne raste strast za igro, ne dobiš nič — nič — nič. (Sede na levo na divan.)

Dagarin: Dobro, dobro! (Izveče ruto iz žepa.)
 Ah! Neizmerno sem — nesrečen! (Sede na desno k mizi, in se jame ihtiti.)

Lucija: Kaj je?

Dagarin (nadaljujoč s pretrganim glasom): Oh! ne ljubi me — nikdar me nij ljubila — prodan sem jej bil —

Lucija: Kaj tu tvežeš?

Dagarin (kakor v največem obupu): O moja mati! o moja mati! Nazaj pojdem k svojej materi! (Kilijan izveče svojo ruto.)

Lucija (smeje se na ves glas): Hahaha!

Dagarin: Kaj?

Lucija: Haha! Kako si lep, kadar se jokaš!

Dagarin: Lep sem?

Kilijan (zaihti se na glas pri oknu).

Dagarin (ogledavši se): Kaj je to?

Lucija: Ganil si strežaja do solz! Haha (Smeje se.)

Kilijan (stopivši spred): Ah! gospod, vi se jokate tako lepo — da — ih! ih! ih! (Ihti se.)

Lucija (smeje se): Hahaha!

Dagarin (zase): Kaj? Jaz se jočem, da bi ganil svojo ženo, a moja žena se smeje, in ganjen je natakár — ah! To je jako žalostno!

Kilijan (tiho Dagarinu): Gospod, jaz ne sem v denarjih, ali nate trideset goldinarjev — vrnil mi jih boste, kadar vam bo mogoče — saj vam zaupam!

Dagarin: Daj mi mira! Poberi se! (Kilijan stopi navzad.)

Lucija (vstane): Tu je Klotilda. Upam, da boš tako dober, in za nekoliko časa ustavil svoje solze.

Dagarin (zase vstavši): Vse je bilo zastonj! Z melankolijo nič, z jokom nič! — Zdi se mi, da se prav še ne znam jokati. Moral se bom učiti!

Šestnajsti prizor.

Prejšnji, Klotilda (opravljena).

Klotilda: Torej? Pojdemo li?

Lucija: Midva sva pripravljena.

Klotilda (oziraje se): A Alberta nij tu?

Kilijan (približavši se, in še jokaje): Gospoda Podvinskega? — Rečeno mi je, naj povem milostljivej gospej, da se sprehaja po drevoredu.

Klotilda: Tedaj ga bomo našli. Ali kaj pa je vam, strežaj?

Kilijan: Nič, nič, gospa, — Ah da, gospa, prosim, ne zamerite, kje je le ta list, ki mi ga je dal oni gospod, za vas — (išče po žepih) Kam sem ga vendar vtaknil? A tukaj je!

Klotilda: Kaj hoče meni list?

Kilijan: Ne vem, gospa, ne vem, ali oni gospod mi je rekel, da je v nevarnosti življenje gospoda Podvinskega.

Vsi: Za Božjo voljo!

Klotilda: Njegovo življenje! Hitro! (Odpre pismo.) Milost Božja! (Godba. Čita z največim nemirom): Izgubljen je!

Dagarin: Izgubljen?

Lucija (vzevši list): Da vidimo. (Čita): Gospá, sinoči se je vaš gospod mož v igralnici potegn timer za rojaka, ki so ga zasmehovali trije mladi oficirji“.

Dagarin: Ali, ta rojak sem jaz!

Lucija (nadaljuje): „Gospod Podvinski jih je zavrnil s takimi besedami, da ga ti gospodje, čeravno so se pregrešili prvi, čakajo danes, da bi ga izpametovali z orožjem. Ali bo on proti trem nasprotnikom trikrat srečen? Varujte ga torej, da se ne pokaže v igralnico; po njem je, če se pokaže“.

Dagarin: Ti para ti!

Lucija (Dagarinu): A ti, ki si edini kriv vsemu, ti stojiš tu-le, ter se ne ganeš z mesta? Teci vendar! Leti!

Dagarin (jako bled): Tje pojdem — poiskal bom te gospode in — poravnal bom vse.

Klotilda: Hvala, gospod Dagarin! O vi ste dobra duša!

Lucija: Hiti vendar! Moral bi biti uže tamkaj!

Dagarin: Nič se ne bojte! — Nič se ne bojte! (Zase): Ti para ti! (Odide, za njim Kilijan.)

Sedemnajsti prizor.

Klotilda, Lucija, potem Albert.

Klotilda: Lucija, mej tem ko gre tvoj mož k tem oficirjem, objela bom jaz svojega Alberta, in zarotila ga, naj se ne spušča v boj!

Lucija: Neumnica! Kaj misliš? Ravno zatajiti mu morave vse, kar se godi — in storiti vse mogoče, samo da ne stopi danes v igralnico — jutri zjutraj — odideta odtod — in —

Klotilda: Res je — vse storive — Oh! je uže tu!

Albert (mrzlo): Kaj ti je, Klotilda? Tako zbegana —

Lucija (tiho Klotildi): Nič ne vé! Molči, in zadrži ga, da ne odide —

Albert: Ne odgovarjaš?

Klotilda: Nič mi nij — ljubi moj — čisto nič —

Albert: Bile ste namenjeni iti na sprehod? (Stopi pred gospé, ki se pomaknete nekoliko navzad.)

Klotilda: Ne — premislili sve se. (Sname klobuk in sede na divan.)

Albert: Kakor vaju je volja. (Oziraje se.) Dagarina nij tu?

Lucija: Ta-le hip pride. Ali sedite vendar, gospod Podvinski. (Pusti ga memo sebe. On dene klobuk na mizo in gre po stol, ki je na levej.) Tu-le — mej naju dve. (Posadi ga na divan, in sede na levo stran mize.)

Albert: Hvala vam.

Lucija: Govorile sve, Klotilda in jaz — o toaletah, o romanih —

Albert: Jeli?

Lucija: Klotildi je najljubši Walter Scott.

Klotilda: A Luciji Georges Sand. — Kaj misliš ti?

Albert: Jaz mislim, da so si enaki vsi romani: v vsakem nahajamo ubogo, nesrečno junakinjo, ki se joka, in pa možá ki je tako neumen, da se dá goljufati njenim solzám. Mar ne, Klotilda?

Lucija: Eh! gospod Podvinski — vi nama — rekla bi, mečete v obraz to frazo z nekim glasom — ravno kakor bi —

Albert: Dá, resnično! Pregrešil sem se! Ali prosim vaju, ne bomo li kosili danes v restavraciji? (Pogleda na uro): Še le ena. Do kosila imam še celo uro časa (Hoče vstati.)

Klotilda (držé ga): Hočeš li iti?

Albert: Da.

Klotilda: Oh! ne hodi, ne!

Albert: Zakaj ne?

Lucija (vstane): Zakaj? (Pokazavši skozi okno.) Tu-le glejte, zakaj. Ne vidite li tega črnega, strašnega oblaka? Zdaj-le bo tu grozna nevihta.

Albert: To me ravno veseli! Nič nij lepšega, nego nevihta mej gorami. Poiskati moram Dagarina. (Vstane in hoče iti.)

Klotilda: Albert!

Albert: Kaj želiš?

Klotilda: Albert! Prosim te — rotim te, ostani tu — pri meni!

Albert (približuje se): Na mojo vero, jaz te ne razumem. Pogovarjajte se o toaleti, o romanih, kakor mi je rekla gospa, — a jaz si grem po prijatelja, da ga čez uro pripeljem sem. To vsaj nij nič čudnega, nič nenavadnega.

Klotilda (vstane): Albert! če me ljubiš — ostal boš pri meni!

Albert: Čemu tako siljenje? Jaz te ne razumem.

Klotilda: Morebiti je kaprica —

Albert: Tedaj dovoli, da ti rečem: ne!

Klotilda (držè ga): Albert! prosim te!

Lucija (Albertu): Nesrečnež, ne vidite li, da se joka?

Albert (iztrga se Klotildi): Ah! Joka se? Treba li uže zopet drugih dijamantov?

Klotilda: Oh! (Zgrudi se na divan, in pokrije z rokami obraz.)

Albert (Luciji): Vaša učenka — je napredovala dobro, mar ne, gospa? Ali po nesreči ste slavili svojo zmago preglasno — in jaz sem vaju čul — tukaj-le — ravnokar —

Klotilda (v obupu): Ne verjame mi več!

Albert: Ne verjamem ti več, ne — ker si lagala! Vedela si, da je moje zaupanje v tebe bilo neizmerno, vedela si, da bodo tvoje solze kapale na moje srce — a ti si se poslužila solzá hinavstva — in potem — potem si se mi smejala! Kaj ti je bilo mene mar? Komediya je pomagala, ker tu-le, na kolenih, sem te prosil odpuščanja, da sem bil zakrivil tvoj jok! Komediya je pomagala — dobila si dijamante!

Klotilda: Ah! (Naglo sname uhanе.)

Albert (jako razvnet): Tvoja zmaga je bila lahka, Klotilda. Ali zdaj sem miren; zdaj vem, da je tvoj obup hinavstvo, da so tvoje solze igra. Vsemu temu jaz ne verjamem več, in to na bode tvoja kazen, Klotilda. Bolest srčna jej sveta. — Bog jo je dal kot skušnjo človeškemu življenju — in nihče nima pravice spakovati se bolesti! Nihče nima pravice, igrati se s solzami! Z Bogom! (Hoče iti.)

Klotilda (skoči za njim): Ne smeš iti, ne smeš — jaz te ne pustim! Glej! Ne jokam se več — dá — moje solzé so bile goljufive — ali moj smehljaj — verjameš li mojemu smehljaju? Glej smehljam se —

Albert (gleda jo ostro): Ali ta zbeganost — Kaj se godi tu?

Lucija: Nate, berite! (Poda mu list.)

Albert: Ta list —

Klotilda: Nikar — nikar —

Albert: Jaz ga hočem videti.

Lucija: Berite!

Albert (prebravši ga): Kaj sem tu bral?

Klotilda (joče in mu moli roke nasproti): Albert! Albert!

Albert (stopivši k njej): Te solzé so resnične! Zame trepečeš, zame se jočeš. Predraga —

Klotilda! Ali bodi brez straha; ljubljen od tebe — hočem živeti — hočem živeti. (Iztrga se jej.)
Pusti me.

Osemnajsti prizor.

Prejšnji, Dagarin, Kilijan.

Dagarin (zamišljen): Prepozno! (Pod pazduho ima dva meča, v roci škrinjico s samokresi; nastopivši vse odloži. Kilijan za njim.)

Albert: Dagarin!

Lucija in Klotilda (veseli): Gospod Dagarin!

Dagarin: Poiskal sem one tri gospode; miroljuben, kakoršen sem — (Luciji): Ti me poznaš (nadaljuje): skušal sem z lepo poravnati to reč, ali oni niso hoteli nič razumeti; res je, oni so govorili angleški, a jaz francoski.

Albert (hoté ga zvreči sabo): Pojdi torej —

Dagarin: Počakaj vendar! Vidéč to sem si dejal! „Not sedmo leto, da lomim rapirje po borilnici — nekaj menda vendar znam. Poskusimo, ne krade li mi denarja ta moj profesor?“ A razun tega, sem bil jaz kriv temu vražjemu prepiru. Na mojo vero, ko sem vse to tako

premodroval, in ko se moji trije rogovilci niso hoteli pomiriti, nijsem se hotel niti jaz več pomiriti. Kilijan mi je obljubil biti za sekundanta in šli smo tje za hrastovino. Ah! To ti nij kar si bodi, prvi boj, pa kar s tremi! Ali naj si bo, posebno trdni niso tam na Angleškem. Ranil sem enega in druga dva sta takoj razumela moje pomirljive besede. (Deklamuje): „In tako končan je strašni boj!“

Albert: Kaj? Ti si se boril?

Dagarin: Izvrstno! Bili so jako šarmantni, ljubeznjivi — jako duhoviti — po angleški — o samo kožo sem mu malo oprasnil.

Kilijan (občudujoč): Oh! Kako se zna držati gospod!

Dagarin (mogočno): Razumel boš — nijsem hotel dalje rogoviliti — za jutri so naju povabili na zajutrek.

Klotilda: Ah! Kako sem srečna! (Albertu): Si li pozabil? Si mi li odpustil? (Albert jo objame, oba gresta proti divanu.)

Lucija (čudé se): Je li mogoče? Dagarin, ti pa srčen in hraber?

Dagarin (dobrodušno): Tako je!

Lucija: Veš li, da je jako lepo, kar si tu storil? Boriti se s tremi oficirji! Jaz se ti kar čudim, in odslej me smeš prositi, za karkoli hočeš!

Dagarin: Resnično? Tedaj sem našel pravi pomoček. Kadarkoli mi treba denarja, zabodel bom enega človeka!

Lucija: Da pojdeš zopet v dvoboj? Ne, tega ti ne dovolim. Rajši ti dam —

Dagarin: Ključ od kase? Zmaga! Ali povej mi vendar, Lucija, zakaj dosežejo ženske z jokom vse, a možaki ničesar?

Lucija: Ker so ženske lepe in morebiti ravno najlepše, kadar se jokajo — a možaki —

Dagarin: So grdi! (Gledaje Kilijana.) Ta-le je bil res pravo strašilo! Pojdimo kósit!

(Konec.)